

**Bryssel den 15 juni 2026
(OR. en)**

**10288/1/26
REV 1**

**ENV 689
CLIMA 313
AGRI 464
FORETS 90
ENER 378
TRANS 393
IND 396
SAN 458**

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Strategin för vattenresiliens – ett år senare: lägesrapport och det fortsatta arbetet
	– Diskussion

Inför mötet i rådet (miljö) den 25 juni 2026 bifogas ett bakgrundsdokument från ordförandeskapet med frågor till ministrarna om ämnet.

Coreper uppmanas att ta del av bakgrundsinformationen och frågorna och att vidarebefordra dem till rådet.

Strategin för vattenresiliens – ett år senare: lägesrapport och det fortsatta arbetet**– Diskussion –**

Den 4 juni 2025 lade kommissionen fram den europeiska strategin för vattenresiliens. Strategin välkomnades av rådet i dess slutsatser av den 21 oktober 2025. Strategin följer på den ökande oron över vattenbrist, torka, översvämningar och klimatförändringarnas övergripande effekter på vattenresurser, ekosystem och ekonomiska sektorer. Den bygger vidare på EU:s befintliga vattenregelverk, särskilt ramdirektivet för vatten, översvämningsdirektivet och direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse samt EU-strategin för klimatanpassning. Den ligger också i linje med målen i den europeiska gröna given och klimatmålsplanen för 2040, och är ett svar på de allt tydligare tecknen på att vattenrelaterade risker ökar i hela unionen. Många regioner drabbas av mer frekvent och allvarligare torka, sjunkande grundvattennivåer och en ökande efterfrågan på vatten från jordbruket, industrin och stadsområdena. Samtidigt sätter extrem nederbörd och översvämningar allt större press på infrastruktur och ekosystem.

Syftet med strategin är att stärka vattenresiliensen genom att återställa och skydda hela vattenkretsloppet, från källa till hav, för att bättre stå emot översvämningar, torka och vattenbrist genom ett effektivt genomförande av EU:s befintliga vattenlagstiftning. Den främjar vattensmarta metoder, grön infrastruktur och åtgärder för att minska föroreningar, inbegripet skadliga ämnen såsom PFAS i dricksvatten. Strategin syftar också till att främja en vattensmart ekonomi genom att förbättra vatteneffektiviteten, med målet att minska vattenförbrukningen i hela EU med 10 % fram till 2030, samtidigt som infrastrukturen moderniseras, läckorna minskas och digitala lösningar uppmuntras genom offentliga och privata investeringar. Dessutom syftar den till att säkerställa tillgång till rent och överkomligt vatten genom att öka allmänhetens medvetenhet, stödja ansvarsfull vattenprissättning och främja utbildning och utbyte av bästa praxis, samtidigt som EU:s globala ledarskap när det gäller vattenresiliens stärks genom internationellt samarbete och partnerskap.

Ett år efter antagandet av strategin föreslår ordförandeskapet att man utvärderar de framsteg som gjorts och diskuterar framtida åtgärder, med särskilt fokus på följande tre frågor som ministrarna ska ta upp:

1. Utvärdering av strategin för vattenresiliens och det nationella genomförandet:

Den europeiska strategin för vattenresiliens har som en central del att ge ny kraft åt EU:s insatser för att främja **vattneffektivitet**. I strategin fastställs ett ambitiöst mål om att förbättra vattneffektiviteten med 10 % fram till 2030 och man inför ”principen om vattneffektivitet först”. Principen förklaras närmare i kommissionens rekommendation av den 4 juni 2025 om vägledande principer för vattneffektivitet först.¹

Enligt en rapport från EEA/ETC från 2025 om vattenbesparingar² för ett vattenresilient Europa **varierar besparingspotentialen kraftigt** mellan EU:s regioner och sektorer, men trots detta är avsevärda minskningar av vattenuttaget fullt möjliga. Dessa minskningar skulle kunna uppnås genom tekniska och operativa åtgärder för att minska förluster och läckage samt genom att förbättra vattneffektiviteten inom elproduktion, jordbruk, offentlig vattenförsörjning och tillverkning. Den uppskattade vattenbesparingspotentialen per sektor i EU-27 varierar mellan 45–95 % inom energi (kylning av kraftverk), 5–20 % inom jordbruk, 20–50 % inom offentlig vattenförsörjning och 30–50 % inom industri (se tabellen nedan).

¹ https://environment.ec.europa.eu/publications/commission-recommendation-water-efficiency-first-guiding-principles_en

² <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/water-savings-for-a-water-resilient-europe>

Tabell 1. Beräknad vattenbesparingspotential per sektor i EU-27

	El – kylning av kraftverk	Jordbruk	Offentlig vattenförsörjning, inbegripet turism och tjänster	Industri	Övrigt (t.ex. gruvdrift, stenbrytning och byggverksamhet)
Årligt genomsnittligt vattenuttag (2000– 2022) (i miljoner m ³)	72 300	59 300	38 700	28 200	3 000
Årligt vattenuttag som procentandel av det totala vattenuttaget för ekonomiska sektorer	36 %	29 %	19 %	14 %	2 %
Teoretisk vattenbesparingspotential inom sektorn (% av sektorns årliga vattenuttag)	45–95 %	5–20 %	20–50 % (10–30 % inom turism)	30–50 %	Bedöms inte i denna briefing

Källa: (Wolters m.fl., 2025) baserat på uppgifter från EEA 2024.

I syfte att stödja genomförandet av rekommendationen och bidra till ambitionen att öka vattneffektiviteten med 10 % fram till 2030 arbetar kommissionen i nära samarbete med medlemsstaterna och berörda parter, särskilt inom ramen för den gemensamma genomförandestrategins arbetsgrupp för vattenbrist & torka, med att utarbeta en **gemensam metod för vattneffektivitetsmål**, med beaktande av territoriella och andra skillnader mellan länder, regioner och sektorer. Tidsplanen för detta arbetsflöde avslutas under **fjärde kvartalet 2026**. Med hjälp av en konsult har arbetsgruppen kartlagt omkring 40 metoder från både offentliga och privata initiativ för att fastställa vattenrelaterade mål och arbetar nu med att ur dessa metoder urskilja vissa element som tillsammans kan utgöra grunden för en eller flera europeiska metoder för att fastställa effektivitetsmål när det gäller vattenlagring, vattentransport och vattenanvändning.

2. Digitalisering och smartare vattenförvaltning

I strategin för vattenresiliens tillkännagavs utarbetandet av en **EU-omfattande handlingsplan för digitalisering av vattensektorn**. För att stödja detta initiativ inledde kommissionen nyligen en inbjudan att lämna synpunkter, som avslutas den 24 juni 2026³. Medlemsstaterna och andra berörda parter uppmanades att lämna synpunkter och förslag.

Den digitala handlingsplanen för vattensektorn syftar till att komma till rätta med fragmenteringen av Europas vattenförvaltningssystem genom att främja ökad digital integration och samordning genom hela vattencykeln och mellan olika förvaltningssnivåer. Genom att möjliggöra bättre datadelning och digitala lösningar syftar den till att förbättra effektiviteten, minska de administrativa bördorna, stärka resiliensen mot vattenrelaterade risker och stödja ett effektivt genomförande av principen om vatteneffektivitet först.

Den kommande handlingsplanen kommer att inriktas på särskilda utmaningar inom vattensektorn och kommer att omfatta **två huvudpelare**: i) utveckling av digitala lösningar genom finansiering och kunskapsutbyte för att bygga upp digitala färdigheter och uppmuntra tekniköverföring inom vattensektorn samt ii) stöd till delning av vattendata genom att främja utvecklingen av nationella dataportaler för att komma till rätta med fragmenteringen och göra data lätta att hitta, tillgängliga kostnadsfritt, interoperabla och återanvändbara i enlighet med kraven i direktivet om öppna data. Planen ingår i kommissionens arbetsprogram för 2026⁴. Planen verkar i skärningspunkten mellan den gröna och den digitala omställningen och ger ett direkt stöd för konkurrenskraftskompassen⁵ genom att bidra till att trygga tillgången till resurser inom flera olika sektorer.

³ [Commission seeks input on digital action plan for water sector - Environment](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en)

⁴ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en

⁵ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/competitiveness-compass_en

Planen **kommer att bygga på**: i) strategin för AI-tillämpningar⁶ och handlingsplanen för AI-kontinenten⁷, som syftar till att underlätta användningen av artificiell intelligens för prediktivt underhåll och realtidsövervakning, samt ii) strategin för en europeisk dataunion⁸, som stöder delning av vattendata genom att främja utvecklingen av nationella dataportaler för att komma till rätta med fragmenteringen och göra data lätta att hitta, fritt tillgängliga, interoperabla och återanvändbara i enlighet med kraven i direktivet om öppna data⁹.

3. Mobilisering av finansiering för strategin för vattenresiliens:

Genom halvtidsöversynen av EU:s sammanhållningspolitik¹⁰ infördes större flexibilitet som gör det möjligt för medlemsstaterna att omfördela medel för 2021–2027 till strategiska prioriteringar, där vattenresiliens lyfts fram som en av de viktigaste prioriteringarna och omfattas av ett incitamentspaket utan motstycke. Följaktligen **omfördelades 3,1 miljarder euro i 16 medlemsstater**, där huvuddelen av stödet gick till att bygga ut eller uppgradera infrastrukturen för **avloppsvatten och dricksvatten** samt till att **stärka vattenresiliensen och främja en hållbar resursförvaltning**. Planerade investeringar omfattar också utveckling av **nya lagringssystem** och **sammanlänkningar** mellan vattensystem, skydd av akvatiska ekosystem och **återställande** av områden med högt miljövärde. De omfattar också **system för tidig varning för förebyggande av översvämningar** samt **effektivare vattenförsörjning genom digitalisering**, automatisering och optimering.

EIB:s vattenprogram på 15 miljarder euro går också enligt plan, och den tidigare aviserade **rådgivningsmekanismen för hållbart vatten** – som fungerar som en samlad kontaktpunkt för EIB:s rådgivning om vatten – är nu fullt utbyggd och kan stödja kapacitetsuppbyggnad och genomförandet av den planerade projektportföljen.

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/apply-ai>

⁷ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ai-continent-action-plan>

⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/data-union>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L1024>

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_26_710

Kommissionen är medveten om den privata finansieringens viktiga bidrag till agendan för vattenresiliens och arbetar därför med att inrätta en **investeringsaccelerator för vattenresiliens** för att genomföra 20 innovativa pilotprojekt för naturlig vattenhållning och vattneffektivitet som sammanför lokala vatteninvesterar, leverantörer av lösningar och probleminnehavare för att inspirera till liknande åtgärder i hela EU.

Frågor till ministrarna

Ordförandeskapet uppmanar ministrarna att reflektera över följande frågor:

1. Ett år efter antagandet av den europeiska strategin för vattenresiliens – vilka framsteg har gjorts och vilka utmaningar finns på nationell nivå när det gäller att främja vattneffektivitet? Vilka lärdomar kan dras för att stödja ett mer effektivt genomförande av strategin under de kommande åren?
2. Vilken god praxis och vilka erfarenheter skulle medlemsstaterna kunna dela med sig av, och vilket stöd på EU-nivå förväntar ni er av den kommande handlingsplanen för digitalisering av vattensektorn för att påskynda införandet av lösningar såsom smart vattenmätning, fjärranalys eller digitala tvillingar för att stödja genomförandet av strategin för vattenresiliens?
3. Hur kan vi mobilisera större privata investeringar och bättre utnyttja innovativa finansieringsinstrument för att påskynda genomförandet av strategin för vattenresiliens, samtidigt som vi säkerställer att medlemsstaterna har de förutsättningar och incitament som krävs för att kunna utveckla ambitiösa projekt för vattenresiliens?